

Program – 4. 11. 2011

9.00 – 10.00 → 1. blok – vývoj poradenských služeb na ZŠ Rosice, budování ŠPP

10.00 – 10.15 → přestávka na kávu ☺

10.15 – 11.30 → 2. blok – VP v systému poradenských služeb ZŠ Rosice (1. část)

11.30 – 11.45 → přestávka ☺

11.45 – 13.00 → 3. blok – VP v systému poradenských služeb ZŠ Rosice (2. část)

Výchovný poradce v systému poradenských služeb na ZŠ Rosice

Vývoj poradenských služeb na ZŠ Rosice

Charakteristika školy:

- úplná základní škola, jediná ve městě s 5500 obyvateli
- 450 žáků, 28 pedagogů, školní psycholog, 2 asistenti pedagoga, 3 vychovatelky školní družiny
- 19 tříd, 11 na prvním a 8 na druhém stupni
- průměrný počet žáků na jednu třídu 23,7
- cca 1/3 žáků vyšetřeno v PPP
- cca 100 žáků s diagnostikovanou poruchou učení nebo chování, z toho 14 integrovaných
- 4 mimořádně nadaní integrovaní žáci

Zaměření školy:

- rozvoj školních poradenských služeb pro rodiče, žáky, pedagogy
- vytvoření pozitivního sociálního klimatu ve škole
- environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
- počítačová gramotnost žáků
- zavádění nejmodernějších technických prvků a moderních metod do vyučování

Historie výchovného poradenství na ZŠ Rosice:

- před nástupem do funkce ředitele v roce 1995 dělal výchovného poradce současný ředitel školy – zaměření na kariérové poradenství + evidence zpráv z vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně (formální péče o žáky s SVP)
- s nástupem do funkce ředitele snaha zlepšit podmínky pro práci VP – stal se členem vedení školy, dostával více prostoru, obsah práce se však nezměnil, navíc začal vykonávat i nově ustanovenou funkci školního metodika prevence

-
- díky iniciativě ředitele školy a zástupkyně ředitele pro 1.stupeň vznikly a úzké spolupráci s PPP byly na 1.stupni zřízeny 3 specializované třídy pro žáky s poruchami učení – po třech letech však byly pro malý zájem zrušeny
 - začaly se vytvářet IVP pro integrované žáky, většina učitelů jim však speciální péči nevěnovala, formální byla i spolupráce s rodiči
 - výchovný poradce měl podporu vedení, jeho práce a spolupráce s učiteli byly spíše formální, nebyl vnímaný jako poradce při řešení problémů, nepodařilo se vytvořit funkční systém

-
- **Školní rok 2001/02** → můj nástup do funkce + zahájení studia
 - rozdělení funkce výchovného poradce a školního metodika prevence
 - příprava plánu práce – předpokládané činnosti na jednotlivé měsíce
 - vytvoření počítačové databáze žáků vyšetřených v PPP
 - změna struktury IVP a spolupráce s rodiči
 - organizace Veletrhu středních škol na ZŠ Rosice + začlenění učiva Volba povolání do učebních plánů 7. – 9. ročníku

-
- setkání se šikanou a nesprávné řešení – zahájení spolupráce se ŠMP + projekt „Prevence šikanování na ZŠ Rosice“
 - prevence a postihy záškoláctví – nový metodický pokyn, společný postup řešení
 - závěry inspekce – dobře nastartovaná cesta, povzbuzení do další práce
 - Závěrečná zpráva o činnosti

■ Školní rok 2002/03 → dokončení studia

- plán práce – časové rozvržení činností pro každou oblast zvlášť
- příprava metodických materiálů pro učitele zaměřených na práci se žáky s SVP
- zahájení reedukací poruch učení pod vedením učitele se zaměřením na speciální pedagogiku
- narůstající problémy se závadovým chováním žáků – sjednocování způsobu řešení (jednání u VP, výchovné komise, zápisy z jednání)

■ Školní rok 2003/04

- inovace v oblasti kariérního poradenství – testy profesní orientace ve spolupráci s PPP
- inovace v péči o žáky s SVP – projednávání IVP integrovaných žáků za účasti TU, speciálního pedagoga nebo VP a vyučujícího ČJ + depistáž pro žáky 2.ročníků (PPP)
- novinka v oblasti prevence šikanování – příprava „Adaptačního pobytu pro žáky 4.a 6.tříd“
- novinka v oblasti prevence záškoláctví – projednávání zvýšené omluvené absence

-
- závěrečná zpráva – stále více práce a prohlubování spolupráce se speciálním pedagogem (učitelem 1. stupně se specializací speciální pedagogika) a školním metodikem prevence → zahájení příprav ke vzniku školního poradenského pracoviště

■ Školní rok 2004/05

- k 1. 9. 2004 vznik školního poradenského pracoviště – vytvoření statutu a náplní práce
- personální podmínky se zpočátku nezměnily – všichni členové ŠPP učители ZŠ
- plán práce – vymezení 5 hlavních oblastí činnosti a stanovení odpovědnosti členů za plnění jednotlivých úkolů (od této doby nemáme samostatný plán činnosti VP, minimální preventivní program je přílohou plánu práce ŠPP)

-
- inovace v oblasti péče o žáky s SVP – vznik DYS-klubu, zpětná vazba k plnění IVP od rodičů i učitelů, depistáž v 1. třídách + následné docvičování oslabených funkcí, zahájení práce s předškoláky
 - v září první „Adaptační pobyt“
 - nově zaměření na péči o žáky s neprospěchem
 - novinka – od 1. 1. 2005 nástup školního psychologa na 1/2 úvazek, zapojení školy do projektu VIP kariéra

■ Školní rok 2005/06

- učebna speciální pedagogiky
- zlepšení materiálních podmínek pro práci se žáky SVP – pomůcky, knihovna
- zahájení činnosti LOGO-klubů
- spolupráce s učiteli Čj na 2. stupni – kurz Dyslektický asistent - DYS-kluby pro žáky 2. stupně
- zavedení třídnických hodin
- pravidelná spolupráce školního psychologa se třídami 1. stupně
- semináře školního psychologa pro učitele – např. na téma „Sebehodnocení žáků“

■ Školní rok 2006/07

- nový předmět „Volba povolání“ v rámci pracovních činností v 8. ročníku
- zaměření na informovanost rodičů o nebezpečí sociálně patologických jevů
- rozšíření nabídky školního psychologa – videotrénink, svépomocná skupina, školní parlament,...

■ Školní rok 2007/08

- začlenění asistentů pedagoga – práce se žákem s autismem a žáky a poruchami chování
- konzultace pro rodiče žáků, kteří byli poprvé vyšetřeni v PPP
- péče o nadané žáky – příprava metodických materiálů
- v rámci prevence projekt „Nekouřím“ – spolupráce s městským úřadem, domem dětí, lékaři, projektový den

■ Školní rok 2008/09

- zaměření na prevenci a řešení závadového chování
- prevence syndromu vyhoření – zájmová odpoledne pro pedagogy – např. malování na sklo
- V březnu odchod VP na mateřskou dovolenou – změna organizační struktury a náplní práce, nedošlo však ke změně systému

■ Školní rok 2011/12

- návrat do školy po mateřské dovolené na 1/2 pracovní úvazek, návrat do funkce výchovného poradce a vedoucího poradenského pracoviště
- zastupující výchovná poradkyně vystudovala specializační studium, proto jsme si práci výchovného poradce rozdělili a v současné době pracují na naší škole 2 výchovní poradci
- hlavní cíl pro letošní školní rok – podpora pohodového klimatu ve výchovně vzdělávacím procesu

Proč jsme začali budovat školní poradenské pracoviště

- práce VP časově stále více náročná, velmi široký záběr činností
- začala se dostavovat pozitivní zpětná vazba ze strany kolegů, rodičů i žáků, protože měli s poradenskými službami ve škole první pozitivní zkušenosti; přitom však přibývaly jak problémy k řešení, tak nápady jak situace řešit, ale časového prostoru ubývalo – bylo třeba hledat co nejefektivnější řešení

-
- stále více se ukazovalo, že je potřeba se ve všech oblastech zaměřit více na prevenci než na řešení vzniklých problémů
 - zvyšovaly se nároky na vedení administrativy
 - **výchovný poradce je normální učitel a není kompetentní odborně řešit široké spektrum problémů, které výchovně vzdělávací proces přináší → potřeba spolupráce s dalšími odborníky**

První kroky při budování ŠPP

- neexistovala ještě legislativa, která platí dnes, ve které jsou popsány standardní činnosti členů ŠPP
- začali jsme budovat systém v personálních podmínkách, které jsme ve škole měli – výchovný poradce, školní metodik prevence, učitelka 1. stupně se specializací speciální pedagogika – víc jsme si řekli o své práci, hledali jsme oblasti možné spolupráce, začali jsme vytvářet pracovní náplně v rámci nově vznikajícího školního poradenského pracoviště

-
- ŠPP vzniklo k 1. 9. 2004 – byl sepsán status, náplně práce a plán práce na školní rok 2004/2005, který popisoval, jaké konkrétní aktivity pro jednotlivé oblasti činnosti připravujeme a kdo bude odpovědný za jejich plnění
 - každý měsíc pracovní porada – kontrola plnění plánu práce, příprava akcí, domluva na řešení aktuálních problémů
 - každý týden účast výchovného poradce na poradě vedení školy – předávání informací o aktivitách poradenského pracoviště, jednání s rodiči, zakázky ze strany vedení školy

Prezentace informací o vzniku a činnosti ŠPP

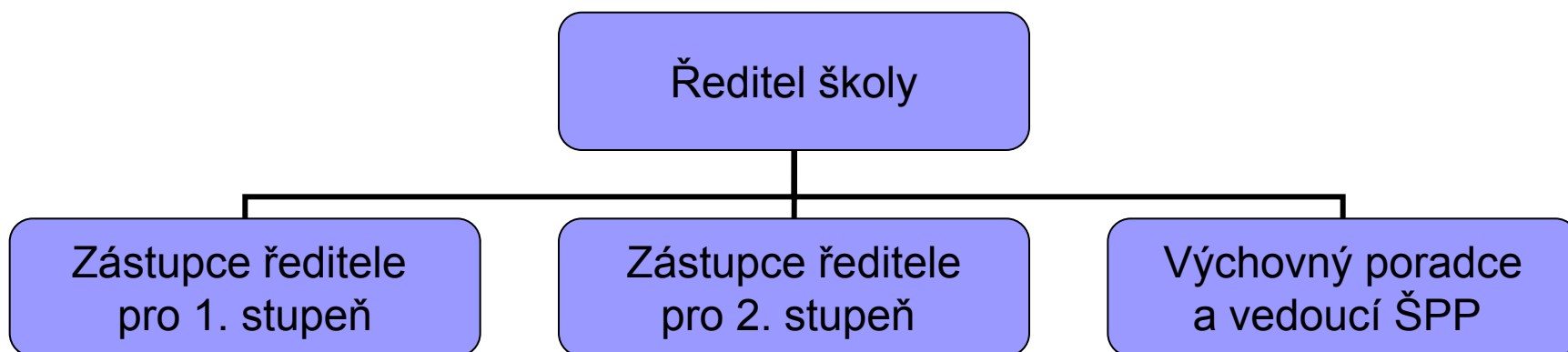
- vznik ŠPP a jeho úloha byla byla s učiteli prodiskutovány na úvodní pedagogické radě, informace ze ŠPP jsou v současné době součástí každé pracovní porady
- informace pro rodiče – na úvodních třídních schůzkách prostřednictvím třídních učitelů, účast VP na třídních schůzkách v 1. třídách
- dopis do všech rodin po nástupu školní psycholožky – vysvětlení činnosti všech členů ŠPP

- informační panel u vchodu do školy
- informace na webových stránkách školy a jejich pravidelná aktualizace
- leták do rodin na počátku každého školního roku – přehled hlavních činností jednotlivých členů ŠPP a nabídka služeb, konzultační hodiny, kontakty, od roku 2007/08 tyto informace v ŽK, leták pouze pro 1. a 2. třídy ([leták pro rodiče](#))
- články do měsíčníku Rosa, který se zdarma dostává do každé domácnosti, pravidelné informace o naší činnosti každý měsíc
- v říjnu 2005 beseda o poradenských službách poskytovaných ve škole v místní kabelové televizi

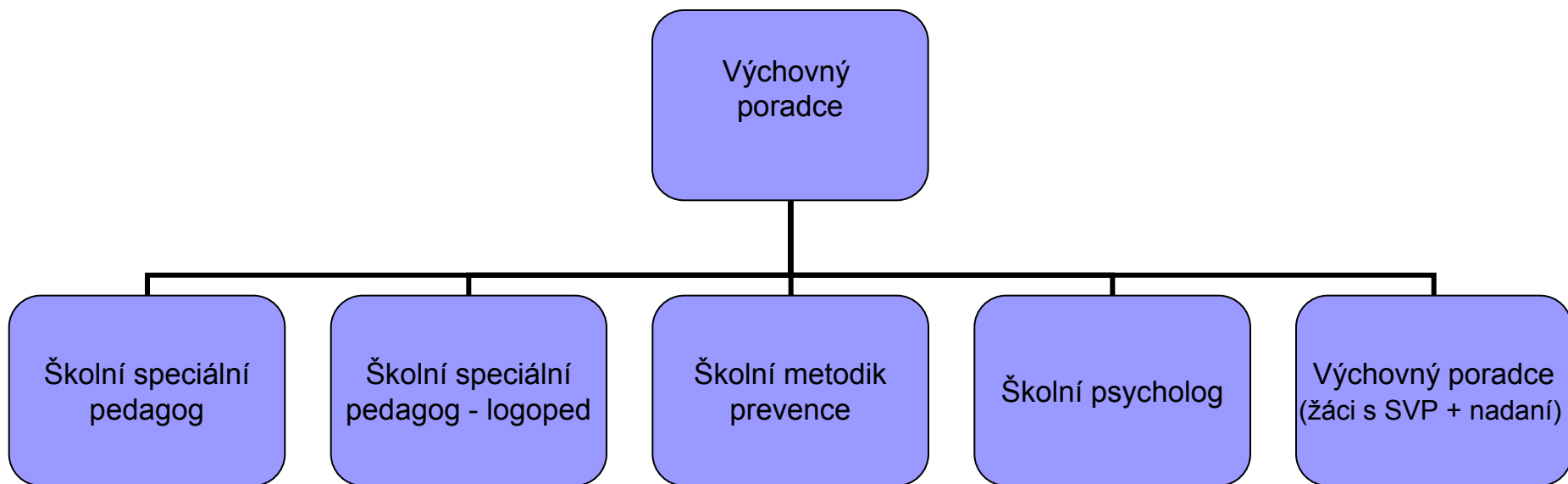
Organizační struktura školy

Začlenění školního poradenského pracoviště do organizační struktury školy:

VEDENÍ ŠKOLY

ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVISŤĚ

Výchovný poradce v systému poradenských služeb ZŠ Rosice

- Postavení výchovného poradce vyplývá z organizačního řádu školy
- Činnost výchovného poradce je dána náplní práce ([náplň práce VP](#))
- Náplň práce vyplývá z platné legislativy a z potřeb školy
- Hlavní oblasti činnosti jsou zakotveny ve statutu školního poradenského pracoviště ([statut ŠPP](#))

- Konkrétní činnosti výchovného poradce jsou na každý školní rok v plánu práce školního poradenského pracoviště, tento plán popisuje činnosti všech členů v jednotlivých oblastech, přílohou plánu je minimální preventivní program (plán práce ŠPP)
- Výchovný poradce píše na konci každého školního roku závěrečnou zprávu o činnosti školního poradenského pracoviště, ta se stává součástí závěrečné zprávy o činnosti školy (závěrečná zpráva ŠPP)

Základní škola Rosice

Statut školního poradenského pracoviště

Hlavní oblasti činnosti:

1. výchova a vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami
2. péče o žáky nadané a žáky s neprospěchem
3. problémy se školní docházkou – neomluvená a vysoká omluvená absence
4. kariérní poradenství – profesní orientace žáků
5. prevence a řešení závadového chování a sociálně patologických jevů

1. Oblast - výchova a vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

- **zajišťování nebo zprostředkování diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb**
→ koordinace vyšetření žáků ve školských poradenských zařízeních – vydávání dotazníků, kontrola jejich vyplnění, evidence, zajištění odeslání, evidence došlých zpráv, uložení hlavních závěrů do databáze, předání kopie zprávy z vyšetření TU ([databáze](#))

- metodická pomoc při přípravě IVP pro integrované žáky – sledování vývoje legislativy, příprava podkladů pro tvorbu IVP – formulář a „kuchařka“ jak plán vytvořit ([podklady IVP](#))
- kontrola a evidence hotových IVP, vedení spisové dokumentace
- podíl na projednávání IVP s rodiči
- vyhodnocování efektivity – zpětná vazba od rodičů, třídních učitelů, případně učitelů jednotlivých předmětů i žáků, na základě vyhodnocení péče návrh odměn za péči o integrované žáky ([dotazník rodiče](#))

- průběžnou péči o tyto žáky zajišťují speciální pedagog a školní psycholog
- všechny postupy a pravidla péče o žáky s SVP popisuje školní legislativa:
 1. Vnitřní předpis ZŠ Rosice k integraci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ([VP – integrace](#))
 2. Vnitřní předpis ZŠ Rosice ke slovnímu hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ([VP – slovní hodnocení](#))

2. Oblast - péče o nadané žáky a žáky s neprospěchem

- koordinace vyhledávání žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a přípravy návrhů na další péči o tyto žáky → vyhodnocování podnětů od TU, závěrů pedagogických rad
- stále větší pozornost je věnovaná mimořádně nadaným žákům – integrace mimořádně nadaných žáků a práce podle IVP

- u žáků s neprospěchem hledání příčin – nejčastěji nechť žáků pracovat a plnit zadané úkoly – jako velmi účinné se ukázalo společné projednání problému za přítomnosti třídního učitele, vyučujícího problémového předmětu a zákonného zástupce za přítomnosti žáka
- jednání má povinnost vyvolat třídní učitel na konci 1. a 3. čtvrtletí pokud je žák z nějakého předmětu hodnocen 5 nebo 4 – 5, z jednání je vždy pořízen zápis, který podepíše všichni účastníci jednání (zápis – školní neprospěch)

-
- výchovný poradce pouze eviduje zápisy z jednání a zasáhne pouze na žádost TU – např. pokud se současně projednává kázeňský problém
 - pokud je příčinou jiný problém – např. rodinné problémy, špatné postavení v třídním kolektivu, nedagnostikované poruchy učení nebo chování apod. - pomáhá VP společně s třídním učitelem, případně zákonnými zástupci žáka, hledat řešení

-
- všechny postupy a pravidla péče o žáky v této oblasti popisuje školní legislativa - Vnitřní předpis ZŠ Rosice k zajištění péče o žáky neprospívající a žáky mimořádně nadané (VP – neprospívající a nadaní)

3. Oblast - řešení problémů spojených se školní docházkou

- do této oblasti patří řešení neomluvené absence a zvýšené omluvené absence
- **řešení neomluvené absence** je v souladu s metodickým pokynem k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, kázeňské postihy za neomluvenou absenci jsou přesně popsány ve školním řádu
- velice účinná je pro nás spolupráce s kurátorem pro mládež

- **od roku 2003 se zabýváme i zvýšenou omluvenou absencí** – občas je za ní schované skryté záškoláctví, hlavním cílem v této oblasti je však prevence neprospěchu nebo zhoršování prospěchu, vedení žáků k povinnosti doplňovat si zameškané učivo
- pokud absence přesáhne 100 hodin, vyvolá třídní učitel jednání buď sám nebo za přítomnosti výchovného poradce – vždy začíná jako preventivní pohovor, často vznikne prostor i pro řešení jiných problémů spojených se vzděláváním žáka

- z jednání o neomluvené i zvýšené omluvené absenci se vždy pořizuje zápis, jeho závěry jsou pro všechny strany závazné (zápis neomluvená absence) (zápis zvýšená omluvená absence)
- všechny postupy a pravidla péče o žáky v této oblasti popisuje školní legislativa - Vnitřní předpis ZŠ Rosice pro řešení případů neomluvené absence a zvýšené omluvené absence (VP – neomluvená absence)

4. Oblast - kariérní poradenství

- hlavní úloha výchovného poradce → zprostředkovávání informací a administrativní činnosti, ne hodnocení a doporučování konkrétních středních škol
- intenzivní práce je zaměřena na žáky 8. a 9. ročníků, potřebné informace míří i k zájemcům o studium na víceletých gymnáziích

-
- průzkumy a návštěvy ve třídách - předání informací o typech škol, možnostech vzdělávání a následného uplatnění, organizaci přijímacího řízení, apod.
 - informační nástěnky – informace o důležitých termínech, o přípravě k přijímacím zkouškám, o typech škol, změnách v legislativě, vyplňování přihlášek, z úřadu práce, prezentace letáků ze škol, termíny dnů otevřených dveří, apod.
 - příprava podkladů na webové stránky školy
 - články do školního časopisu Rosník a místního časopisu Rosa

-
- organizace Veletrhu středních škol na ZŠ Rosice – hlavní prezentační akce, možnost oslovit jak rodiče a žáky, tak zástupce středních škol
 - spolupráce s náboráři pouze na této akci, výjimečně v rámci vyučování – narušování výuky
 - akce organizačně náročná, ale velmi dobrá zpětná vazba
 - zajišťování skupinových návštěv žáků v informačních a poradenských střediscích úřadu práce

-
- organizace podávání přihlášek – vydávání, kontrola, evidence, vrácení přihlášek žákům
 - metodická pomoc učitelům při přípravě výstupních hodnocení
 - vyhodnocování úspěšnosti přijímacího řízení
 - individuální konzultace pro žáky a rodiče

5. Oblast - prevence a řešení závadového chování a sociálně patologických jevů

- oblast prevence je hlavní náplní práce školního metodika prevence a podrobně je rozpracovaná v minimálním preventivním programu
- **výchovný poradce se na této oblasti podílí:**
 - přípravou a realizací adaptačního pobytu pro žáky 4. a 6. ročníků – kontakt se žáky → navázání pocitu vzájemné důvěry, lepší spolupráce se žáky při řešení případných problémů v budoucnu, odpočinek od „kancelářské práce“

-
- konzultace pro učitele a pomoc při řešení každodenních problémů – nekázeň žáků ve vyučování, problematická jednání s rodiči, apod.
 - konzultace pro učitele při řešení problémů ve třídních kolektivech
 - projednávání hrubých přestupků proti školnímu řádu, podklady pro zápisy z jednání, účast na jednáních výchovné komise

-
- spolupráce s odborem sociální prevence – pokud škola vyčerpá všechny možnosti řešení problému a situace se nezlepší, má se kam obrátit (např. umístování žáků na resocializační pobyty do středisek výchovné péče)
 - k efektivnímu řešení závadového chování žáků je třeba, aby učitelé ve škole spolupracovali a sjednotili svoje postupy

- k oblasti se vztahuje následující školní legislativa:

1. Vnitřní předpis ZŠ Rosice ke sjednocení hodnocení a klasifikace chování

(VP – chování)

2. Vnitřní předpis ZŠ Rosice k prevenci a řešení šikanování mezi žáky (VP – šikanování)

3. Vnitřní předpis ZŠ Rosice pro postup v případě výskytu zneužívání, držení či distribuce návykových látek

(VP – návykové látky)